

Az ítéltábla a dr. Tóth Miklós ügyvéd, mint pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** Bakkné dr. Gaál Éva ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **közös tulajdon megszüntetése** iránt indított perében, a Győri Törvényszék 2013. február 4. napján kelt 17.P.20.107/2012/40. számú ítéletével szemben, a felperes által 41. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes tulajdonába adja a

1. betonkeverő, házilagos kivitelezésű, régi típusú	8.000 Ft
2. egy raklap Rába típusú téglá	5.000 Ft
4. egy darab benzines fűnyíró	10.000 Ft
5. 600 mm-es 3,5 kW-os házi készítésű szalagfűrész	40.000 Ft
6. 15 kg gépzsír	7.500 Ft
7. 2 db zsírzóprés	1.000 Ft
12. háti nyomós permetező	1.000 Ft
15. 20 m-es 380 V-os hosszabbító	4.000 Ft
17. pillanatforrasztó	300 Ft
18. multiméter	300 Ft
19. elektromos marógép	500 Ft
21. két darab heverő	3.000 Ft
22. szekrény	8.000 Ft
23. fekete-fehér szekrény	10.000 Ft
24. gardrób tükörrel	20.000 Ft
25. kis színes televízió	1.500 Ft
26. Videoton rádió	300 Ft
27. 100 év körüli paraszttasztal	3.000 Ft
28. Bonanza garnitúra	5.000 Ft
29. 2 db kishűtő, komód	3.000 Ft
30. házilagos tévéállvány	500 Ft
31. nyitott Tv-állvány	500 Ft
34. cipőszekrény	500 Ft

35. fogas

500 Ft

Összesen:

133.400-

(Egyszázharminchárom-ezernégyszáz) Ft értékű ingóságokat.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 127.000.- (Egyszázhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 275.000.-(Kettőszázhetvenötezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ezt meghaladó 275.000.(Kettőszázhetvenötezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja az ítélőtábla, hogy a felperes a másodfokú eljárásban teljes egészében pervesztes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a peres felek házastársi közös ingó vagyonát az alábbi ingóságok képezték:

1. betonkeverő, házilagos kivitelezésű, régi típusú	8.000 Ft
2. egy raklap Rába típusú téglá	5.000 Ft
3. szódás ballon szárral	5.000 Ft
4. egy darab benzines fűnyíró	10.000 Ft
5. 600 mm-es 3,5 kW-os házi készítésű szalagfűrés	40.000 Ft
6. 15 kg gépszír	7.500 Ft
7. 2 db zsíróprés	1.000 Ft
8. hiányos csillag- és villáskulcs készlet	500 Ft
9. 2 db Crowa-készlet	2.000 Ft
10. satupad satuval	5.000 Ft
11. házilagos kézikasza	500 Ft
12. háti nyomós permetező	1.000 Ft
13. egysoros vetőgép	5.000 Ft
14. Olimpia gáztűzhely	1.000 Ft
15. 20 m-es 380 V-os hosszabbító	4.000 Ft
16. 50 m-es mérőszalag	500 Ft
17. pillanatforrasztó	300 Ft
18. multiméter	300 Ft
19. elektromos marógép	500 Ft
20. egy darab heverő	1.000 Ft

21. két darab heverő	3.000 Ft
22. szekrény	8.000 Ft
23. fekete-fehér szekrény	10.000 Ft
24. gardrób tükörrel	20.000 Ft
25. kis színes televízió	1.500 Ft
26. Videoton rádió	300 Ft
27. 100 év körüli paraszttasztal	3.000 Ft
28. Bonanza garnitúra	5.000 Ft
29. 2 db kisszekrény, komód	3.000 Ft
30. házilagos tévéállvány	500 Ft
31. nyitott Tv-állvány	500 Ft
32. régi típusú tárcsázós telefon	10.000 Ft
33. egy db hűtőszekrény	8.000 Ft
34. cipősszekrény	500 Ft
35. fogas	500 Ft
Összesen:	171.900 Ft értékben.

A törvényszék az ingó közös vagyont az alábbiak szerint osztotta meg:

A felperes tulajdonába adta a:

3. tétel alatti szódás ballon	5.000 Ft
8. tétel alatti csillag és villáskulcs készlet	500 Ft
9. tétel alatti 2 db Crowa-készlet	2.000 Ft
10. tétel alatti satupad satuval	5.000 Ft
11. tétel alatti házilagos kézikasza	500 Ft
tétel alatti egysoros vetőgép	5.000.-Ft
13. tétel alatti Olimpia gáztűzhely	1.000 Ft
16. tétel alatti mérőszalag	500 Ft
20. tétel alatti egy db heverő	1.000 Ft
32. tétel alatti régi típusú tárcsázós telefon	10.000 Ft
33. tétel alatti egy db hűtő	8.000 Ft
Összesen:	38.500 Ft értékű

ingóságokat.

Kötelezte az alperest, hogy a fenti felperes tulajdonába kerülő ingóságokat az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül adja ki a felperesnek.

Megállapította, hogy a felperes a 85.950 Ft jutó részénél 47.450 Ft összeggel kisebb értékű ingóságokat kapott a tulajdonába.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 47.450 Ft ingó értékkülönbözetet az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül.

A törvényszék megállapította, hogy a N típusú személygépkocsi az alperes különvagyonát képezte.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek közös adósság megtérítése jogcímén, valamint ingóérték megtérítése jogcímén 115.752 Ft-ot az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül.

A törvényszék a Város 2-i Városi Bíróság P.20.096/2005/9. számú ítélettel, melyet a Vas Megyei Bíróság Pf.20.188/2006/2. számú ítélete emelt jogerőre, megállapított gyermektartásdíjat az 1988. február 27. napján született "A" gyermek vonatkozásában 2010. július 7. napjától, míg az 1986. december 12. napján született "B" vonatkozásában 2008. szeptember 1. és 2009. június 30. napja közötti időre és 2012. április 1. napjától megszüntette.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek "A" utónevű gyermek tartása vonatkozásában 90.000 Ft, "B" utónevű gyermek tartása vonatkozásában pedig 205.000 Ft túlfizetést.

Egyebekben a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára 264.015 Ft eljárási illetéket az illetékes adóigazgatóság külön felhívására, azzal, hogy további 264.015 Ft eljárási illeték az állam terhéen marad.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára a törvényszék gazdasági hivatalának felhívására 75.086 Ft feljegyzett szakértői díjat, azzal, hogy a további 75.086 Ft szakértői díj az állam terhéen marad.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül 200.000 Ft + ÁFA perköltséget.

Megállapította, hogy a felperes 100 %-os mértékben pervesztes lett, a pártfogó ügyvédi díj a felperes terhére esik.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy a felek házastársak voltak, a 2006. január 11. napján kelt P.20.069/2005/9. számú ítéletében a "Város"2i Városi Bíróság a peres felek 1981. február 28. napján megkötött házasságát felbontotta, az akkor még kiskorú 1988. február 27. napján született "A" utónevű gyermeket a jelen per alperesénél helyezte el.

Az elsőfokú bíróság 2004. január 1. napjától 2005. május 31. napjáig "A" és az 1986. december 12. napján született "B" utónevű gyermek javára 20.500 Ft alapulvételével 773.500 Ft tartásdíj hátralékot állapított meg.

Folyamatos gyermektartásdíjként 2006. február 1. napjától "A" után 25.000 Ft, "B" után pedig 20.500 Ft gyermektartásdíj fizetésre kötelezte a felperest.

A felperes 2006 januárjában Magyarországot elhagyta, a hatóság elöl elrejtőzködött, mert büntetőeljárás volt folyamatban ellene ("**Város**"2i Városi Bíróság B. 142/2004. szám). A felperes elfogását követően 2008. február 2. és 2009. augusztus 2. között jogerős szabadságvesztés büntetését töltötte ("**Város**"2i Városi Bíróság 3.P.20.208/2009/1.).

A felperes a gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének önként nem tett eleget. Ezért az alperes végrehajtási lap kibocsátása iránt terjesztett elő kérelmet, és a "**Város**"2i Városi Bíróság az 1803-KVTI.364/2008. számon 2009. június 19. napján végrehajtási lap kibocsátását rendelte el.

A peres felek "**B**" utónevű gyermeke 2001-ben fejezte be az általános iskolát, majd a "**C**" Szakközépiskolába járt "**Város**"1en, férfisabónak tanult. Ez egy négy éves képzés volt, majd két évig a város 2-ii technikumban tanult, érettségit szerzett, nappali tanulmányokat folytatott. 2008-ban egy évig nem tanult, figyelemmel arra, hogy "**Város**"3-ba jelentkezett csecsemőgondozónak, akkor azonban nem vették fel. 2009-től végezte "**Város**"4en a csecsemő és gyermeknevelő gondozói felsőfokú képzést, nappali tagozaton a Pécsi Tudományegyetem "**D**" Főiskolai Karán. A hallgatói jogviszonya 2009. szeptember 7. napján jött létre, és a megszűnés várható - eredetileg 2011. június 30-i - időpontja sikertelen vizsga miatt 2012. június 30-ra tolódott volna, azonban az alperes nem igazolta a per későbbi szakaszában a tanulmányok befejezését.

"**B**" 2005. decemberétől 2006. október-novemberéig "**E**"-nél lakott, eben az időben "**Város**"2n tanult, az iskolába járással kapcsolatos, és egyéb költségeit maga rendezte ("**E**" tanú vallomása 17.P.20.107/2012/9. számú jegyzőkönyv 13. oldal).

Később, a "**Város**"4-en folytatott tanulmányai során kollégiumban lakott, ennek havi költsége 12.000 Ft volt. A kollégiumban az internet használatért további 3.000 Ft-ot kellett fizetni, az étkezését saját maga oldotta meg.

A peres felek "**A**" utónevű gyermeke 2010. július 8. napján elhunyt, ezt megelőzően a középiskolai tanulmányainak befejezését, az érettségi vizsga letételét követően ugyanabban az évben felsőfokú jogi asszisztensi tanulmányokat folytatott, másodéves volt. A tanulmányai folytatása mellett "**Város**"1en a "**F**" Szemüveg Diszkontban dolgozott kiskönyvvél, alkalmasszerűen (17.P.20.107/2012/8/A/9.). A gyermek szklerózis multiplex betegségben szenvedett, folyamatos orvosi kezelés alatt állt. Betegsége alatt "**Város**"5ben a "**G**" Megyei Oktató Kórházban, illetőleg "**Város**"6-on a "**H**" Egészségügyi Központban állt kezelés alatt, melyekkel kapcsolatban jelentős költsége merült fel az alperesnek (17.P.20.107/2012/8/A/7.szám).

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a volt házastársak a házassági életközösség alatt az alábbi ingóvagyonot szereztek:

1./ betonkeverő, házilagos kivitelezésű,	régi típusú	8.000 Ft
2./ egy raklap Rába típusú téglá		5.000 Ft
3./ szódás ballon szárral		5.000 Ft
4./egy darab benzines fűnyíró		10.000 Ft

5./600 mm-es 3,5 kW-os házi készítésű szalagfűrész	40.000 Ft
6./15 kg gépszír	7.500 Ft
7./2 db zsíróprés	1.000 Ft
8./hiányos csillag- és villáskulcs készlet	500 Ft
9./2 db Crowa-készlet	2.000 Ft
10./satupad satuval	5.000 Ft
11./házilagos kézikasza	500 Ft
12./háti nyomós permetező	1.000 Ft
13./ egysoros vetőgép	5.000 Ft
14./ Olimpia gáztűzhely	1.000 Ft
15./20 m-es, 380 V-os hosszabbító	4.000 Ft
16./50 m-es mérőszalag	500 Ft
17./ pillanatforrasztó	300 Ft
18./multiméter	300 Ft
19./elektromos marógép	500 Ft
20./egy darab heverő	1.000 Ft
21./két darab heverő	3.000 Ft
22./szekrény sor	8.000 Ft
23./fekete-fehér szekrény sor	10.000 Ft
24./gardrób tükörrel	20.000 Ft
25./ kis színes televízió	1.500 Ft
26./Videoton rádió	300 Ft
27./100 év körüli paraszttasztal	3.000 Ft
28./Bonanza garnitúra	5.000 Ft
29./2 db kisszekrény, komód	3.000 Ft
30./házilagos tévéállvány	500 Ft
31./nyitott Tv-állvány	500 Ft
32./rég típusú tárcsázós telefon	10.000 Ft
33./egy db hűtőszekrény	8.000 Ft
34./ cipősszekrény	500 Ft
35./fogas	500 Ft

Összesen: 171.900 Ft értékben.

Az ingóságok az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes birtokában vannak.

Az ítéleti tényállás szerint a **település 1-i** belterületi helyrajzi szám alatt nyilvántartott, természetben a **Település 1, ...** szám alatti "lakóház, udvar, gazdasági épület" megnevezésű 1119 m² alapterületű ingatlan eredetileg a peres felek ½ - ½ arányú tulajdonát képezte. A felperes az ingatlant 2005. májusában hagyta el. Ezt követően az ingatlant használatba venni egyetlen alkalommal sem kísérelte meg, az ingatlanból önként költözött el arra tekintettel, hogy elmondása szerint az ellene indított büntető eljárás miatt a további konfliktusokat kívánta megelőzni (P.20.069/2005/5. számú felperesi nyilatkozat). A 2011. november 10. napján megtartott árverésen az ingatlanon fenálló ½ felperesi illetőséget 2.009.000 Ft vételáron az alperes vette meg, az árverési vételárat megfizette, a tulajdonjoga bejegyzésre

került (17.P.20.107/2012/8. számú okirati bizonyíték).

A volt házastársak 2003. április 15. napján vásárolták a **M** típusú gépjárművet, melyet az életközösség megszakadását követően a felperes értékesített.

A házassági életközösség alatt keletkezett közös adósságra az alperes 2006. november 3. napján 106.504 Ft-ot fizetett meg, mely összeg még a 2003. évi hátralék volt (18.P.20.945/2010/7.).

Az alperes külföldről nagyobb összeget tartalmazó betétkönyvet örökölt. A betétkönyvből alkalmoszerűen vett fel pénzüsségeket, melyekből traktort, személygépkocsit vásárolt, illetőleg a perbeni ingatlant felújította. Az **N** típusú személygépkocsit az alperes 1997. augusztus 13. napján vásárolta meg 4.500.000 Ft-ért, mely vételárát az alperes az örökségéből fedezett: ugyanezen a napon az alperes az örökségét képező takarékbetétkönyvből 350.000 ATS-t vett ki, mely összegből fizette ki a gépjárművet (17.P.20.107/2012/8/A/3. szám). A gépjárművet az alperes a házassági életközösség megszakadását követően, 2006. április 27. napján értékesítette.

A **M** típusú tehergépkocsit a felperes 2006. évben **Országban** értékesítette ismeretlen személy részére 500 euró vételárért (18.P.20.545/2011/2. szám alatti felperesi nyilatkozat).

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség megszüntetése körében a Csjt.60. § (1)-(3), továbbá a 63. § (1), (2) és a 65. § (1) bekezdésének rendelkezései, valamint a Legfelsőbb Bíróság XXIX. Polgári Elvi Döntése (a továbbiakban PED) alapján kiemelte, hogy a nagykorú gyermek tartásra való jogosultságának négy együttes feltétele van: a tartásra való rászorultság ténye, a tartásra kötelezhető házastárs hiánya, az érdemtelenség hiánya, a kötelezett teljesítőképességének megléte azzal, hogy a kiskorú gyermek tartása és a szülő saját szükséges tartásának a biztosítása a nagykorú gyermek tartását megelőzi.

Rámutatott arra, hogy a munkaképes nagykorú gyermek részére a szükséges tanulmányai idejére járó tartásdíj összegének megállapításánál a gyermek indokolt szükségleteit és a kötelezett teherbíró képességét kell alapul venni.

A fentebb hivatkozott PED-ben foglaltak alapján az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy "**A**" által az érettségi után a felsőfokú jogi asszisztensi tanulmányok folytatása az életpályára felkészítő szükséges tanulmányok végzésének minősült. A gyermek a tartásra rászorult, figyelemmel a tanulmányokra, másrészt arra, hogy igazoltan súlyos betegségben szenvedett, amely fokozott anyagi megterhelést jelentett az alperes számára. A gyermek alkalmoszerűen ugyan munkát vállalt, azt azonban nem lehetett megállapítani, hogy nem volt rászorult a tartásra. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a gyermek halálának időpontjától látta indokoltnak a tartásdíj fizetési kötelezettség megszüntetését. Az alperesi előadásra figyelemmel megállapította, hogy e tekintetben a felperesnek 90.000.-Ft túlfizetése keletkezett, melynek visszafizetését az alperes nem bizonyította, így annak megfizetésére az alperes köteles.

"**B**" vonatkozásában az elsőfokú bíróság arra volt figyelemmel, hogy az általános iskola befejezését követően a gyermek szakmunkásképzőbe járt, majd 2 évig érettségit szerzett, ez

utóbbi pedig olyan szükséges tanulmánynak minősül, amely a nagykorú gyermek tartási jogosultságát megalapozza (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.463/2011/4, Pfv.II.21.120/1998/3.). Értékelte ugyanakkor a bíróság, hogy 2008 szeptemberétől 2009-ig **"B"** a sikertelen felvételi vizsgára tekintettel tanulmányokat nem folytatott, ezen időszakra nem állt fenn a tartásdíjfizetési kötelezettség jogalapja, ezért úgy foglalt állást, hogy a végrehajtás során erre az időszakra megfizetett 205.000.-Ft visszafizetésére köteles az alperes. 2009-től kezdődően azonban a gyermek a felsőfokú szakképzettség megszerzését biztosító tanulmányokat folytatott, a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség a felperes terhére tehát 2009 szeptemberétől feléledt, ezek a tanulmányok ugyanis a tartási igényt megalapozták. A tanulmányokat 2011-ben kellett volna a gyermeknek befejeznie, egy sikertelen vizsga miatt azonban egy évvel késett a tanulmányok befejezése. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint önmagában nem utal a gyermek továbbtanulásra való alkalmatlanságára az egyszeri sikertelen vizsga és az emiatti évhalasztás. Ugyanakkor elvárható a nagykorú gyermektől, hogy a felsőfokú tanulmányokat lehető legrövidebb időn belül befejezze. Mivel 2012. június 30-ig bezárólag az alperes ezt nem igazolta, ez felveti a továbbtanulásra való alkalmatlanságot, a bíróság tehát a tartásdíjat 2012. április 1-jétől szüntette meg. Utalt arra is, hogy a gyermek bizonyos időszakban nem lakott otthon, ez azonban a tartásdíjra való jogosultságot nem érintette, hisz ezen időszak alatt is az alperes biztosította a gyermek számára a szükségleteket.

Az ingóvagyon megosztása és a közös adósság elszámolása körében az elsőfokú bíróság a Csjt.27. § (1), valamint a 28. § (1) bekezdése alapján rámutatott arra, hogy egy adott vagyontárgy különvagyoni jellegének megállapításához az erre hivatkozó félnek kell bizonyítania, hogy a szerzés időpontja, jogcíme vagy megszerzésének forrása alapján a vagyontárgy különvagyonba tartozik. Az elsőfokú bíróság csupán a **N** típusú gépjármű tekintetében látta ítéleti bizonyossággal megállapíthatónak, hogy az alperes különvagyoni pénzösszegéből került megvásárlásra, ugyanis az alperes okirati bizonyítékokat csatolt arra nézve, hogy a megvásárlás napján a különvagyoni pénzösszegéből, az öröklés útján szerzett vagyonából felvételre került a vételár. A további ingóságok körében azonban az alperes ellentétes nyilatkozatokat tett és nem ajánlott fel bizonyítást arra vonatkozóan, hogy azok egy része különvagyoni pénzösszegből került megvásárlásra, így a bíróság az egyéb különvagyoni hivatkozást nem ítélte alaposnak. Megállapította, hogy a további ingóságok a felek közös vagyonába tartoznak. Ezek körében azonban az elszámolás alapjául csupán azokat ingóságokat vette leltárba, amelyek a szakértői szemle során is fellelhetőek voltak. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a házassági életközösségnek a megszakadása - 2004 júliusa - óta hosszú idő telt el és a fellelhető ingóságokon kívül nem lehetett megállapítani, hogy milyen további ingók tartoztak a volt házastársak közös vagyonába és azok mikor, milyen módon kerültek ki onnét és mi lett a további sorsuk.

A **M** típusú személygépkocsi tekintetében a bíróság megállapította, hogy azt a felperes az életközösség megszakadását követően értékesítette, ezt többször is elismerte. Ennek és az ingók értéke tekintetében beszerzett és a felek által sem vitatott szakvélemények alapulvételével a felperes által előterjesztett kereseti kérelemnek megfelelően adta az ingók egy részét a felperes, míg a további ingóságokat az alperes tulajdonába. Az elszámolás során keletkező 47.450.-Ft értékkülönböt megfizetésére az alperest kötelezte.

A felek közös adóssága, a gépjárművásárlásra felvett hitel kapcsán a bíróság utalt arra, hogy a házastársi vagyontársaság elemévé válnak a házastársak vagyonának passzív elemei, azaz a házastársak adósságai is. Miután az alperes okirati bizonyítékkal igazolta, hogy a közös hitelre az életközösség megszakadását követően 106.504.-Ft-ot fizetett meg, ennek fele részének megfizetésére a felperest kötelezte (53.252.-Ft-ra). További 62.500.-Ft megfizetésére kötelezte a felperest arra figyelemmel, hogy az életközösség megszakadását követően a felperes maga értékesítette a M gépjárművet.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.140. § (1) bekezdésében, valamint 141. §-ában és a Legfelsőbb Bíróság PK.8. számú állásfoglalásában írtakra figyelemmel a felperes többlethasználati díj iránti igényét teljes mértékben alaptalannak ítélte. Kifejtette, hogy a tulajdonostársaknak elsősorban az ingatlan természetbeni használatára van joga, többlethasználati díjat csak akkor követelhetnek, ha használati joguk gyakorlása jogilag vagy ténylegesen nem lehetséges, illetve akadályozott. A felperes önként költözött el a közös tulajdonú ingatlanból, mégpedig minden kényszerítő körülmény nélkül. A 2009. május 12-ét megelőző időre előterjesztett igénye tehát már ez okból is alaptalan. Az ezt követő időszakra pedig szintűgy nem érvényesítheti igényét alappal, hisz a visszatérést nem kísérelte meg, nem állapítható meg, hogy az ingatlan használatát az alperes megakadályozta volna, hisz a birtokbavételt a felperes meg sem kísérelte. A Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.524/1999/4. számú döntésére és a Kúria Pfv.II.22.010/2011/9. számú határozatára utalással kiemelte, hogy többlethasználati díj nem jár annak a házastársnak, akinek az elköltözése a volt közös lakásból nem a másik házastárs felróható magatartására vezethető vissza és az ingatlan terheit sem viseli. Azzal, hogy a felperes a használat jogával saját elhatározása alapján nem élt, erre kísérletet sem tett, a többlethasználati díjra sem tarthat jogszerűen igényt.

Az utolsó közös lakásingatlan tulajdonjogát érintő felperesi kereseti kérelem körében a bíróság kifejtette, hogy a felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada az alperes tulajdonába került árverési vétel útján, ekként a közös tulajdon megszűnt, annak megszüntetésére nem volt jogi lehetőség. Az ezzel kapcsolatosan előterjesztett megtérítési igényt sem ítélte alaposnak. Rámutatott arra, hogy a felperes a végrehajtási eljárás szabálytalanságával kapcsolatosan hivatkozott körülmények alapján igényt a végrehajtó elleni kártérítési igényként érvényesíthetne. Olyan alperesi jogellenes magatartás pedig nem került megállapításra és ilyenre a felperes sem hivatkozott, amely kártérítés címén az alperessel szemben megalapozná az ingatlan forgalmi értékének felére irányuló megtérítési igényt. A Csjt.30. § (1) bekezdésében foglaltakra és az ezzel kapcsolatosan kialakult bírói gyakorlatra utalással kifejtette, hogy a perbeli esetben nem a vagyontárgynak a másik házastárs általi elidegenítéséről van szó, hanem épp a felperes tulajdoni hányadának árverési értékesítéséről. Nem alkalmazhatóak a fedezetelvonás szabályai sem, hiszen ez esetben nem az ingatlan-nyilvántartásba egyedüli tulajdonosként bejegyzett házastárs egyoldalú rendelkezésével került sor a közös vagyoni ingatlan értékesítésére.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes túlnyomórészt pervesztes lett, az 50 %-os mértékű költségmentességére figyelemmel rendelkezett az állam által előlegezett költségek megfizetéséről, továbbá a pártfogó ügyvédi munkadíj viselésének kérdéséről.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet kereseti kérelemnek megfelelő megváltoztatását.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében csupán a szakértői szemle során fellelhető ingóságokat vonta be az elszámolás körébe, kérte az általa meghatározott vagyonszerű elszámolást és az alperesnek a különbözet megtérítésére kötelezését. Álláspontja szerint a felperes által megjelölt, de az elsőfokú bíróság által elszámolni, illetőleg figyelembe venni elmulasztott ingóságok létét az alperes sohasem tagadta, csupán azok további sorsát illetően volt eltérés a felek között. Utalt arra is, miszerint nem felel meg a valóságnak az ítélet azon indokolásbeli megállapítása, hogy az ingóságok a felperes birtokában vannak.

Az elutasított használati díj iránti igény körében arra hivatkozott, hogy a bíróság döntésének alapjául szolgáló Ptk.140. §-a a közös tulajdon használatára vonatkozik. A bíróság nem vizsgálta az alperes közlésén túl az egyéb körülményeket. A felperes visszaköltözése lehetetlen volt, ebben akadályozva volt. Az alperes és családja feljelentése nyomán jogerősen elítélték, a bűncselekmény jellege az egy légtérben való együttélést eleve lehetetlenné tette volna. Az alperes bírósági eljárás során tett nyilatkozata szerint is elutasító magatartást tanúsított a visszaköltözést illetően, továbbá az alperes édesanyja és ismerősei is folyamatosan az ingatlanban laktak. A felperes használati jogának gyakorlása tehát lehetetlen volt. A használati díj összegszerűsége tekintetében az elsőfokú eljárásban kifejtettekkel egyezően utalt arra, hogy a szakértői vélemény számítási hibát tartalmaz, a teljes összeg helyesen 2.101.400.-Ft.

A közös ingatlannal kapcsolatosan továbbra is a forgalmi érték felének megtérítésére kérte az alperes kötelezését. Hivatkozott arra, hogy 2009-től már folyamatban volt a közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárás, amelynek elhúzódása nem a felperesnek róható fel. Az alperes árverésen szerezte meg a felperes tulajdoni hányadát, mégpedig a tényleges érték töredékéért, megállapítható a rosszhiszeműsége, eljárása a felperes kijátszására irányult, jogalap nélkül gazdagodott. A megtérítési igényének megalapozásául hivatkozott a Ptk.361. §-ára és a BH.1990. 308. számú eseti döntésre.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta körültekintően a gyermekek által végzett tanulmányok folyamatosságát és az indokolt megszakításokat. Nem vizsgálta azt sem, hogy nem lett volna-e lehetőségük a gyermekeknek levelezős képzésre. Figyelmen kívül hagyta a XXIX. PED c.) pontját, mely szerint a rászorultság mellett a kötelezett teherbíró képességére, kereseti, jövedelmi viszonyaira és az őt terhelő kötelezettségekre is figyelemmel kell lenni. Ennek során utalt arra, hogy másfél évig szabadságvesztés büntetését töltötte, majd évekig munkanélküli volt. Az ítélet szerinti tartásra kötelezett időszakban képtelen volt a megállapított tartásdíjat fizetni és maga is ellátásra, munkanélküli segélyre szorult, amelyből a törvényesen levonható tartásdíjat fizette. Ezt meghaladóan azonban további tartásdíj fizetésére kötelezésnek nincs jogalapja.

Kiemelte azt is, hogy az ítélet a perköltségviselés tekintetében ellentmondást tartalmaz, hiszen egyszer túlnyomórészt, míg máshol 100 %-os pervesztesnek minősíti a felperest.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást a felek indítványainak keretei között lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével és indokaival az ítéletábra egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság a tartásdíj megszüntetése iránti kereseti kérelem körében az ítéletében felhívott jogszabályi rendelkezések (Csjt. 60. § (1)-(3) bekezdés, 63. § (1), (2) bekezdés, 65. § (1) bekezdés), továbbá a tanulmányait folytató nagykorú gyermek tartásra jogosultsága körében kialakult bírói gyakorlat (XXIX. számú PED) megfelelő alkalmazásával hozta meg döntését. A döntés alapjául szolgáló tényállást (a bizonyítékokat a Pp.206. § (1) bekezdése szerint mérlegelve) helyesen állapította meg, a bizonyítékok értékelése körében döntésének megfelelő indokát adta és az ítéletben részletesen értékelt körülmények mérlegelésének eredményeként ítélte a nagykorú gyermekeket az ítéletben meghatározott időpontig tartásra jogosultaknak.

A gyermekek tartásra való rászorultsága körében egyebek mellett helyesen értékelte "A" súlyos betegségét és a kezelésével kapcsolatos terheket és költségeket, továbbá azt a körülményt, hogy a felperes korábbiak során sem viselte a gyermekek eltartásával kapcsolatos terheket.

Az ítéletábra kiemeli, hogy a felperes a teherbíró-képességének hiányára - szemben a fellebbezésében kifejtettekkel - alappal nem hivatkozhat, hisz ezt a kiskorú gyermekeivel szembeni bűncselekmény elkövetésével, illetve az azzal okozati összefüggésben álló következményekkel maga idézte elő.

Az ítéletábra mindezek alapján nem látott jogszabályi lehetőséget a keresettel érintett gyermekek tekintetében a tartásdíjfizetési kötelezettség elsőfokú ítélethez képest korábbi időpontban való megszüntetésére. Mindemellett utal a Ptk.362. § rendelkezésére is, melynek értelmében az életfenntartás céljára adott és arra felhasznált juttatást visszakövetelni nem lehet, kivéve ha jogszabály másként rendelkezik, vagy a juttatást bűncselekmény útján szerezték meg. Ennek következtében - az alperes által elismert fizetési kötelezettségen, illetőleg az általa tekintetben nem fellebbezett ítéleti marasztaláson túl - a felperes a perbeli esetben az ügy körülményeiből fakadóan kétséget kizáróan a gyermekek életfenntartására felhasznált juttatást alappal nem követelheti vissza. Mivel az alperesnek a felperessel szemben az elsőfokú ítéletben meghatározottakon felül nincs további követelése, így a felperesnek beszámítás útján sincs módja ezen igényét érvényesíteni, hiszen nincs olyan ellenkövetelés, mellyel szemben követelést lehetne beszámítani.

Az elsőfokú bíróság a volt házastársak közös vagyonának megosztására irányuló igények elbírálása során a Csjt. 27. és 28. §-ának helyes alkalmazásával hozta meg határozatát.

Az ingóságok tekintetében mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia a bíróságnak, hogy az életközösség megszakadásakor milyen ingó vagyontárgyak képezték a felek házastársi közös vagyonát, csak ezek képezik ugyanis a megosztás tárgyát.

A felperes - ahogy fellebbezésében is hivatkozott rá - 52 tételben határozta meg a megosztani kívánt közös vagyoni ingóságok listáját. Az alperes ezek egy részéről azt állította, hogy az életközösség megszakadásakor már nem voltak meg. Az ingóságok életközösség megszakadásakor meglétét a Pp.164. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek kellett volna bizonyítania. A fellebbezéssel érintett ingóságok tekintetében a bizonyítási

kötelezettségének azonban nem tett eleget. Ebben a körben tévesen értékeli elismerésnek az alperes ezirányú nyilatkozatait: azok helyes értelmezése szerint az alperes az ingóságok valamikori meglétét ugyan nem vitatta, azt azonban nem ismerte el, hogy az életközösség megszakadásakor is megletek volna (18.P.20.545/2011/6. számú jegyzőkönyv 5. oldal). A fentiekén túl egyébként az ítéletábla utal arra, hogy a hivatkozott ingóságok némelyikével kapcsolatosan a felperes is eltérő tényelőadást tett, az általa 3. sorszám alatt megjelölt négyes eke tekintetében maga adta elő, hogy értékesítette azt (37. számú jegyzőkönyv). Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy az ítéletében értékelt körülmények (az életközösség megszakadása óta eltelt hosszú idő) folytán nem lehetett ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy az ítéletben meghatározottakon túl az életközösség megszakadásakor egyéb ingóságok is a felek közös vagyonába tartoztak.

Az elsőfokú bíróság a N személygépkocsival kapcsolatosan is a Csjt.28. § (1) bekezdés b.) pontja folytán alkalmazandó d.) pont rendelkezésének helyes alkalmazásával foglalt állást akként, hogy az az alperes különvagyonát képezte. Etekintetben döntésének kellő és kimerítő indokolását adta (ítélete 18. oldalán), az általa felhívott bizonyítékok okszerű mérlegelése útján alappal ítélte bizonyítottnak, hogy a gépkocsi az alperes örökségéből, tehát különvagyonai pénzeszközeiből került megvásárlásra.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábla tehát az ingóságok megosztását és az azok elszámolására irányuló döntést helyénvalónak fogadta el. Az elsőfokú ítélet indokolását részben akként pontosítja, hogy az ítélet 7-8.oldalán rögzített vagyonmérleget alkotó ingóságok helyesen nem a felperes, hanem az alperes birtokában vannak, azok megosztása során az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett az ítéletében meghatározott ingóságok felperes tulajdonába adásáról, az ezzel kapcsolatos értékkülönbözet megtérítéséről. Ezen ítéleti rendelkezéseket az ítéletábla csupán annyiban pontosította, hogy a további közös vagyoni ingóságok alperesi tulajdonba adásáról is rendelkezett.

A törvényszék ítéletében a felperes ingatlannal kapcsolatos többtelehasználati díjra irányuló igényét elutasította, annak jogalapját nem ítélte megalapozottnak. Az ítéletábla az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettekkel, a tulajdonostársak dolog használatával kapcsolatos igényei körében kialakult és az elsőfokú ítéletben hivatkozott eseti döntésekben is kifejezésre juttatott jogi állásponttal maradéktalanul egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábla rámutat arra, hogy a felperes a korábban közös tulajdonban lévő ingatlan közös használatát, a saját lakáshasználatát maga tette lehetetlenné, ez a kiskorú gyermekei sérelmére elkövetett bűncselekmény által teremtett szubjektív és objektív okokra, illetőleg arra vezethető vissza, hogy a büntetőeljárás alól kivonta magát, külföldre távozott. Az együttlakásnak tehát mind szubjektív, mind objektív feltételei saját felróható magatartása miatt hiúsultak meg, így arra előnyök szerzése végett - Ptk.4. § (4) bekezdés második mondatában írtak szerint - nem hivatkozhat.

A kifejtettekre figyelemmel - az igény jogalapja hiányában - nincs relevanciája annak a fellebbezési hivatkozásnak, hogy a használati díj összegszerűsége körében beszerzett szakértői vélemény téves számszaki összesítést tartalmaz.

Alapítan a felperesnek az ingatlannal kapcsolatos megtérítési t elutasító ítéleti rendelkezéssel szembeni fellebbezési kérelme is. Az ítéletábla ekörben kiemeli, hogy a

felperes tulajdoni illetősége árverésen, mint kényszerértékesítésen keresztül került ki a felperes tulajdonából. Utal arra is az ítélet tábla, hogy az $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ tulajdoni aránytól eltérő mértékű tulajdoni hányad nem nyert igazolást, erre felperes maga sem hivatkozott. A felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét az alperes jogszerű eljárás keretei között, ellenérték fejében szerezte meg, mégpedig az adott eljárásban meghatározott árverési vételár ellenében. A felperes igénye a továbbiakban nem lehet alapos, a közös tulajdon megszüntetésre került és megtérítési igénye sem megalapozott, érvényesítésének sem a fedezetelvonásra, sem a megbízás nélküli ügyvitel szabályaira irányuló anyagi jogi rendelkezések, sem pedig a Ptk.361. § rendelkezései nem teremtenek alapot.

A végrehajtási eljárás keretei között az árverési vételár elszámolására is sor került, ennek és a végrehajtási eljárás lefolytatásának felülvizsgálatára a jelen polgári peres eljárás nem szolgáltatott eljárásjogi kereteket.

Érdemben alaptalan a felperesnek a perköltségviselés, illetőleg ezzel kapcsolatosan a pernyertesség-pervesztesség arányát érintő fellebbezési kérelme is. A felperes az elsőfokú eljárásban - ahogy az elsőfokú ítélet 22. oldal utolsó bekezdése is levezeti - oly magas arányban bizonyult pervesztesnek (97 %-ban), hogy a perköltségviselés körében alappal hárította a teljes pervesztesség következményeit az elsőfokú bíróság a felperesre, beleértve a pártfogó ügyvédi költségeket is. Ennek és a Pp.87. § (2) bekezdésének, valamint a felperes 50 %-os személyes költségmentességének megfelelő figyelembevételével a bíróság az irányadó jogszabályoknak megfelelően határozott a perköltségviselés kérdésében.

Győr , 2013. október 4. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó:

